

PPS-1928-29-30 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2016

Gujarati : CE-204 - (I), (II) & (III)

1. **CE-204 - (I) : तुलनात्मक साहित्य**
2. **CE-204 - (II) : संपादन અને કૃતિલક્ષી અભ્યાસ**
3. **CE-204 - (III) : સાહિત્યમાં માનવીય મૂલ્યો, નારીચેતના દલિતચેતના (Optional-III) (New Course)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1. CE-204 - (I) : तुलनात्मक साहित्य

1 तुलनात्मक साहित्य-संज्ञा स्पष्ट करी स्वरूप विशेष समझवो. 14

अथवा

1 तुलनात्मक साहित्य अटके शुं समझवी महत्व स्पष्ट करो.

2 गुजराती અને ભારતીય સાહિત્યના સંદર્ભે તુલનાત્મક સાહિત્યની ઉપયોગિતા વિશે સમજાવો. 14

अथवा

2 तुलनात्मक साहित्यમાં अनुवादनની અગત્યતા વિશે ચર્ચા કરો. 14

- 3 ભારતીય સાહિત્યના તુલનાત્મક અભ્યાસ માટે અનુવાદની આવશ્યકતા 14
જણાવી એના મહત્વ વિશે ચર્ચા કરો.

અથવા

- 3 વિશ્વસાહિત્યના તુલનાત્મક અભ્યાસ માટે અનુવાદની જરૂરીયાત 14
જણાવી એના મૂલ્ય વિશે ચર્ચા.

- 4 'માનવીની ભવાઈ' અને 'મૈલા આંચલ'માં રહેલી સમાનતા વિશે 14
જણાવી એમાં કઈ વિશેષતાઓ છે તેનો અભ્યાસ જણાવો.

અથવા

- 4 'મૈલા આંચલ' અને 'માનવીની ભવાઈ'નો તુલનાત્મક અભ્યાસ 14
વર્ણવો.

- 5 નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 14

(1) 'માનવીની ભવાઈ'ના સર્જકનું નામ આપી અર્પણ પંક્તિઓ
જણાવો.

(2) 'માનવીની ભવાઈ' નવલકથાને કયો એવોર્ડ કઈ સાલમાં મળ્યો
છે ?

(3) 'માનવીની ભવાઈ'ને કઈ કથા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
કેમ ?

(4) 'માનવીની ભવાઈ'માં આવતા પાત્રો જણાવો.

- (5) 'મેલા આંચલ' એટલે શું જણાવો ?
- (6) 'મેલા આંચલ' કઈ ભાષાની કૃતિ છે જણાવી એના સર્જકનું નામ આપો.
- (7) 'મેલા આંચલ'ના પ્રદેશ વિશે જણાવો.
- (8) 'મેલા આંચલ'માં આવતા પાત્રો જણાવી પ્રકાશન વર્ષ જણાવો.
- (9) ભારતીય ભાષાઓમાં લખાયેલી ઉત્તમ કૃતિઓનાં નામ આપો.
- (10) અનુવાદ એટલે શું ? જણાવો.
- (11) તુલનાત્મક સાહિત્ય એટલે શું ? સમજાવો.
- (12) ગુજરાતીમાંથી અન્ય ભાષામાં અનુવાદ થયેલ કૃતિઓનાં નામ આપો.

2. CE-204 - (II) : સંપાદન અને કૃતિલક્ષી અભ્યાસ

સૂચના: દરેક પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

- ૧ લોકવાક્યમયના સંશોધન, સંપાદનની વિવિધ પદ્ધતિઓ સવિસ્તાર ૧૪
વર્ણવો.

અથવા

- ૧ ટૂંક નોંધ લખો :

- (૧) ગ્રંથાલય પદ્ધતિ
(૨) નિરીક્ષણ પદ્ધતિ.

- ૨ લોકવાક્યમયનાં સંપાદનમાં વિષય દ્રષ્ટિએ થતાં સંપાદનની ૧૪
વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૨ લોકવાક્યમયનાં સંપાદનમાં સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ થતાં સંપાદનની વિસ્તૃત
ચર્ચા કરો.

- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે બે કૃતિઓની સંપાદનની દ્રષ્ટિએ મૂલવણી કરો. ૧૪

- (૧) કચ્છની રસધાર
(૨) હેડો વાત માંડીએ
(૩) રઢિયાળી રાત
(૪) ચંદર ઊગ્યે ચાલવું.

૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બેનું સંશોધન સંપાદનનાં ક્ષેત્રમાં પ્રદાન મૂલવો. ૧૪

- (૧) ઝવેરચંદ મેઘાણી
- (૨) ભગવાનદાસ પટેલ
- (૩) શાંતિભાઈ આચાર્ય
- (૪) મું તો ઢોલે રમુ.

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧૪

- (૧) લોકસાહિત્યની કોઈપણ બે વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) નિરીક્ષણ પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (૩) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (૪) વિષયની દ્રષ્ટિએ થયેલાં સંપાદનના બે ઉદાહરણો આપો.
- (૫) સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ થયેલા સંપાદનના બે ઉદાહરણો આપો.
- (૬) ઝવેરચંદ મેઘાણીની કોઈપણ ચાર કૃતિઓનાં નામ લખો.
- (૭) ભગવાનદાસ પટેલની સંપાદિત કોઈપણ બે કૃતિઓ જણાવો.
- (૮) અમૃત પટેલ સંપાદિત કોઈપણ બે કૃતિઓનાં નામ જણાવો.
- (૯) કોઈ પણ ચાર લોકવાર્તાના શીર્ષકો જણાવો.
- (૧૦) લોકગીતની કોઈ પણ ચાર પંક્તિઓ જણાવો.
- (૧૧) લોકવાર્તાનાં કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.
- (૧૨) લોકગીતનાં કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.

3. CE-204 - (III) : સાહિત્યમાં માનવીય મૂલ્યો,
નારીચેતના દલિતચેતના (Optional-III) (New Course)

સૂચના : પ્રશ્નપત્રની જમણીબાજુએ દર્શાવેલ અંકે જે તે પ્રશ્નના કુલ ગુણ સૂચવે છે.

૧ “કલા ખાતર કલા અને જીવન ખાતર કલા” વિધાનને સદ્રષ્ટાંત ૧૪
વિગતે સમજાવો.

અથવા

૧ નારીચેતનાનો અર્થ આપી, ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારી ચેતનાનું
નિરૂપણના વિકાસક્રમનો પરિચય કરાવો.

૨ નારીવાદી લઘુનવલ તરીકે ‘આંધળી ગલી’નું સમગ્રલક્ષી ૧૪
મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૨ ‘આંધળી ગલી’માંના ચરિત્ર-ચિત્રણનો વિગતે પરિચય કરાવો.

૩ દલિત સાહિત્યની વ્યાખ્યા આપી, તેની વિભાવના સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતચેતનાનું નિરૂપણ અને તેનો વિકાસક્રમ
વિગતે જણાવો.

૪ ‘ગુજરાતી દલિતવાર્તા’ કૃતિનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૪ વિષયવસ્તુ અને ભાષાશૈલીની દ્રષ્ટિએ 'ગુજરાતી દલિતવાર્તા'નું મૂલ્યાંકન કરો.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાતના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.

૧૪

- (૧) સાહિત્યનું મુખ્ય પ્રયોજન કયું છે ?
- (૨) નારીવાદી સાહિત્ય લખનાર બે સર્જક અને કૃતિના નામ આપો.
- (૩) 'કલા ખાતર કલા'નો અર્થ સમજાવો.
- (૪) 'આંધળી ગલી' લઘુનવલ કેટલા પ્રકરણોમાં વિભાજિત છે ?
- (૫) ધીરુબેન પટેલના ચાર પુસ્તકોના નામ આપો.
- (૬) કુન્દનિકા કાપડીયાની નારીચેતનાની નવલકથાનું નામ જણાવો.
- (૭) ગુજરાતી દલિત સાહિત્યના ત્રૈમાસિકનું નામ આપો.
- (૮) દશરથભાઈ પરમારના ત્રણ વાર્તાસંગ્રહોના નામ આપો.
- (૯) કોઈ પણ ચાર દલિત સાહિત્યકારોના નામ લખો.
- (૧૦) 'આંધળી ગલી' લઘુનવલમાં આલેખાયેલ ચરિત્રોના નામ આપો.
- (૧૧) સર્જન પ્રક્રિયા અને નારીચેતના કૃતિના સર્જકનું નામ આપો.
- (૧૨) દલપત ચૌહાણની વાર્તાઓનો કેન્દ્રવર્તી વિષય જણાવો.